

Cu cerneală albăstruie altcineva a mai scris:

† зде писалъ когда съ оукова при игуменѣ киръ Евридонъ.

Pe spatele ferecăturei, împodobită cu Adormirea Maicii Domnului, este săpată o inscripție (inedită?), care nu are decît foarte mărunte deosebiri ortografice față de cea de adineaori și anume:

съ тетрорей(ан)г(е)лие; мвал(итк)ж; спеніе; влкто „зод . а . е (= august 5).

Data de pe ferecătură (5 august 7079 = 1571) arată cînd anume și-a minuit lucrul meșterul aurar. Că însemnarea se vede o dată scrisă cu cerneală la 14 Aprilie 1571 și o dată săpată la 5 august, este o dovadă, după părerea noastră, că textul scris cu cerneală era hărăzit ferecătorului, ca să știe ce însemnare anume va trebui să sape pe legătura ferecată a tetravanghelului. Aceasta lămurește un procedeu de muncă al vremii. Și astăzi cînd dai la legat o carte, obișnuiești a sublinia pentru legător cu creionul elementele de pe foaia de titlu care trebuie să apară pe cotorul legăturii.

Datele amintite de D. Dan și de noi dovedesc că la 5 august 1569 scrisul manuscrisului a fost gata și că la 14 aprilie 1571 evangheliarul a fost dat la legat, ferecătura fiind astfel isprăvită la 5 august din același an.

Nr. 60

Evangheliarul lui Gheorghe pîrcălabul Hotinului.

La textul lui Tafrali (p. 25 = Dan, p. 72) se vor îndrepta următoarele: Γεωργіе; киѣгиниѣ; Іу Єремі(а) (Іу este o legătură constînd din w tăiat de o bară perpendiculară).

Data este foarte greu de verificat, datorită îmbinării semnelor, dar în loc de март. scrie март. ѿ.

Însemnăm că în albumul lui Tafrali, planșa X, nr. 59 înfățișează de fapt dosul ferecăturii acestui manuscris (dar fotografia a fost copiată pe dos!). Cît despre fața ferecăturei, ea este împodobită cu Coborîrea la Iad.

★

R A C L A

Nr. 63

Racla zisă a moaștelor Sfîntului Ioan cel Nou dela Suceava.

La cele spuse de Tafrali (v.p. 27—30 și pl. XVIII—XX) adăugăm că ostașii romani care iau parte la răstignirea lui Hristos, poartă pe armele lor prescurtarea SPQR (*Senatus populusque romanus*). Nimeni nu pare să fi luat în seamă felul cum un înger vine să ia sufletul tilharului pocăit, pe cînd un mic diavol cățarat pe brațul crucii culege de pe buzele celuiilalt tilhar răstignit sufletul lui osîndit pierzaniei.

★